

Sygnatura akt VI Ka 498/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **1 sierpnia 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grzegorz Kiepusa

Sędziowie SSO Marcin Mierz

SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale przedstawiciela Urzędu Celnego w R. Jarosława Jungi

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2014 r.

sprawy **J. K. syna S. i U., ur. (...) w K.**

oskarżonego z art. 65§1 i 4 kks w zw. z art. 91§1 i 4 kks w zw. z art. 7§1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 20 marca 2014 r. sygnatura akt III W 1623/13

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 498/14

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 1 sierpnia 2014r.

J. K. stanął pod zarzutem popełnienia czynu z art. 65 § 1 i 4 kks i art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks, polegającego na tym, że w dniu 11 sierpnia 2011r. w K., na ul. (...) nabył towar w postaci 2 paczek po 20 sztuk papierosów marki (...) oznaczonych rosyjskimi znakami akcyzy, bez polskich znaków akcyzy, stanowiące przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 kks, przez co naraził budżet Państwa na uszczuplenie należnego podatku akcyzowego w wysokości 23 złote, a kwota należności celnych wynosi 1 złotych.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 20 marca 2014r., w sprawie o sygn. III W 1623/13, niewinął oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Nadto zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego kwotę 2.228,76 złotych tytułem zwrotu niepłaconych kosztów obrony z urzędu, kosztami procesu obciążając Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości na niekorzyść oskarżonego Urząd Celny w R., który zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, mający wpływ na jego treść, z uwagi na błędne przyjęcie, że sprawca czynu zabronionego nie popełnił zarzucanego czynu z art. 65 § 1 i 4 kks i art. 91 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks.

Stawiając powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna na tyle, że w wyniku jej wywiedzenia zaskarżony wyrok nie mógł się ostać. Koniecznym stało się zatem uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Wyrok ten zapadł z obrazą prawa procesowego, a to art. 410 kpk, ale także art. 366 kpk, która miała wpływ na treść rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy rozpoznając przedmiotową sprawę i ferując rozstrzygnięcie nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a także nie wziął pod rozwagę oraz nie poddał należytej analizie i ocenie całokształtu zebranego materiału dowodowego. W konsekwencji ustalenia faktyczne zaprezentowane w pisemnych motywach wyroku nie były pełne ani wyczerpujące, a to z kolei powodowało, iż wydany wyrok należało uznać za wadliwy. Oczywiście jest, że Sąd rozstrzyga sprawę przyjmując za podstawę swej decyzji całokształt okoliczności, które zostały ujawnione w toku rozprawy głównej (art. 410 kpk). Oznacza to, że Sąd orzekający rozstrzygając w sprawie musi rozważyć wszystkie okoliczności, jakie zostały ujawnione zgodnie z prawem procesowym w toku rozprawy, ocenić je zgodnie z wymogami określonymi w art. 7 kpk, a następnie dokonać ustaleń dotyczących okoliczności istotnych w sprawie, wynikających z dowodów uznanych przez Sąd za wiarygodne. Szczególna rola w tym zakresie przypada przewodniczącemu składu orzekającego, który zgodnie z art. 366 kpk obowiązany jest bacznie, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy. Przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostawać więc będzie pod ochroną art. 7 kpk jedynie wówczas, jeśli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego i jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego.

Konsekwencją naruszenia przepisów postępowania był błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę wyroku. Zarzut taki jest zasadny w sytuacji, gdy Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach przeprowadzonego postępowania dowodowego albo też, gdy z faktów tych wyciągnął wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy, doświadczenia życiowego lub zasadami prawidłowego rozumowania. Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 marca 1975r. (II KR 355/74, OSNPG 1975/9/84), zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania.

W pierwszej kolejności zgodzić się należy zatem ze skarżącym, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego w sposób niedostateczny wziął pod uwagę okoliczności w jakich doszło do zawarcia przez oskarżonego transakcji zakupu 2 paczek papierosów. Sąd orzekający wyrokując oparł się w całości na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków, uzasadniając swoje rozstrzygnięcie koniecznością zastosowania zasady *in dubio pro reo*, podczas gdy zgromadzony materiał dowodowy nie był ani pełny, ani wyczerpujący. Choć zrozumiałym logicznie jest, że funkcjonariusze Policji, składający zeznania ponad dwa i pół roku od zdarzenia, nie są w stanie pamiętać jego szczegółów, w tym zwłaszcza relacji oskarżonego na temat pochodzenia zakupionych papierosów, o tyle świadek A. M., odgrywający w zajściu kluczową rolę, winien przebieg transakcji lepiej pamiętać. Świadek ten jednak, słuchany pobieżnie i lakonicznie na powyższą okoliczność po raz drugi, nie dość, że stwierdził, iż nie pamięta samego zdarzenia, to jeszcze zupełnie odmiennie niż poprzednio zrelacjonował przebieg spotkania z oskarżonym stwierdzając, że papierosy dał oskarżonemu w zamian za pomoc w rozładunku węgla bądź drzewa. Pomimo takiej relacji Sąd I instancji – nie wykonując zalecenia Sądu odwoławczego – nie sięgnął po jego wyjaśnienia złożone w

charakterze podejrzanego, a później oskarżonego, w odrębnej sprawie karnoskarbowej w związku z posiadaniem przez niego i ujawnionych w jego miejscu zamieszkania w dniu 11 sierpnia 2011r. przeszło 10.000 sztuk papierosów bez polskich znaków akcyzy. Wyjaśnienia te, złożone zapewne dużo wcześniej przez A. M. niż zeznania w charakterze świadka, mogły okazać się przydatne także i dlatego, że dla wyjaśnienia okoliczności tejże sprawy istotne były przecież okoliczności i przebieg dokonanej transakcji, tj. określenia np., gdzie dokładnie została ona przeprowadzona (w mieszkaniu, na klatce schodowej kamienicy) i czy oskarżony już na tej choćby podstawie mógł się zorientować, że ma do czynienia z osobą dysponującą aż takim zasobem papierosów pochodzących zza wschodniej granicy, bez polskich znaków akcyzy. Dla oceny tej okoliczności pomocne byłoby też posiłkowanie się dowodem z protokołu przeszukania mieszkania położonego w K. przy ul. (...), na który powołuje się m. in. wykaz dowodów rzeczowych nr (...), znajdujący się na k. 9 akt niniejszej sprawy, do tego dowodu jednak Sąd merytoryczny także nie sięgnął, wywodząc przedwcześnie brak podstaw do przypisania winy oskarżonemu z zasady domniemania niewinności.

Oceniając zatem przeprowadzone przez Sąd I instancji postępowanie dowodowe, a także motywy zapadłego rozstrzygnięcia zawarte w pisemnym uzasadnieniu oraz zarzuty i wnioski środka odwoławczego, należy stwierdzić, iż Sąd Rejonowy nie sprostął zadaniu wnikliwego i dokładnego powtórzenia postępowania dowodowego, które ze swej istoty było zubożone od początku o relacje samego oskarżonego. Choć skarżący w apelacji utrzymuje nadal, iż zgromadzony materiał dowodowy dawał podstawy do przypisania oskarżonemu umyślnego czynu z art. 65 § 1 i 4 kks, to jednak z treści uzasadnienia środka odwoławczego wynika, że same okoliczności przeprowadzonej transakcji nabycia tytoniu, jej czas i miejsce, musiały zdaniem apelującego powodować u oskarżonego wątpliwości co do legalności pochodzenia towaru. Zatem i On wydaje się zgadzać na możliwość przypisania oskarżonemu nieumyślności w działaniu. Dla przypisania oskarżonemu czynu z art. 65 § 4 kks w zw. z art. 65 § 2 kks wystarczającym zatem było wykazanie, że na podstawie towarzyszących okoliczności oskarżony powinien i mógł przypuszczać, że zakupione przez niego wyroby akcyzowe stanowią przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 63 § 2, 6 lub 7 kks. Niestety przy tak zebranych, niepełnym materiale dowodowym, wobec niewykorzystania wszystkich możliwości dowodowych prowadzących do usunięcia wątpliwości odnośnie treści ustaleń faktycznych, zdecydowanie przedwczesna stała się ocena zachowania oskarżonego, a tym samym i zastosowanie zasady przewidzianej w powołanym przepisie art. 5 § 2 kpk.

Wskazać nadto należy już na marginesie, że wydaniu wyroku uniewinniającego w trybie postępowania w stosunku do nieobecnych stał od początku na przeszkodzie przepis art. 173 § 2 pkt 1 kks, na co także wskazywał już uwagę Sąd Okręgowy w uzasadnieniu swojego wyroku z dnia 15 listopada 2013r.

Mając powyższe wszystkie okoliczności na uwadze, Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę oskarżonego do ponownego rozpoznania, zdając sobie doskonale sprawę z konieczności umorzenia postępowania w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy po dniu 11 sierpnia 2014r., z uwagi na zaistnienie przeszkody procesowej w postaci przedawnienia karalności wykroczenia skarbowego po myśli przepisu art. 51 § 2 kks.